

Zabukovja, brezposelni kovaški pomočnik in že večkrat kaznovan radi tatvine. Letos se je splazil v družbi z dvema pomagačema v noči 28. septembra k hiši Janeza Goliča, premožnega posestnika v Gornjem Obrežu pri Artičah. Odprli so vrata, ki so bila znotraj zaprta z dvema zapahoma, vstopili v vežo in čakali na gospodarja. Golič se je kmalu prikazal. Dva tolovaja sta ga zgrabila, tretji mu je grozil z vilami. Napadeni je zakričal, prihitel mu je na pomoč hlapec, roparji so morali pobegniti brez plena. Požun je na pobegu padel in zašel na ta način v pest pravici. Alojzij Požun je bil zgoraj ome-

njenega dne v Celju obsojen na 2 in pol leta ječe.

★

Slovenska Krajina.

Se enkrat organisti. Poročali smo že, da je večina kantorskih služb v naši Krajini zasedena od ljudi, ki že imajo službo ali penzijo. V naši Krajini pa je več brezposelnih, absolutov orglarske šole, ki ne morejo dobiti primerne službe. Na svojem sestanku so ti organisti obsodili tako krivico. Pravijo med drugim: »Žalosten, naravnost krivičen in vse obodbe vreden znak sedanje dobe je, da se še ne uvidi, da na kantorska mesta spadajo tisti,

ki so se za to posebej izobraževali. In nepravilno je, da se kantorska služba opravlja od stanu, ki je že preskrbljen z izdatnim kosom kruha, dočim morajo pravi kantorji stati ob strani in stradati.« Tako kantorji, in vsak socialno čuteč človek jim mora dati prav. Ne, katerim pa besede naših kantorjev niso bile po volji in to tudi takim, ki imajo vedno socialno čuteč človek jim mora dati prav. Nebojte se nobene zamere, sedanji kantorji itak sami vidijo, da je to socialna krivica, in gotovo se bodo sami odpovedali temu postranskemu zaslužku, če bodo le malo o celi zadevi razmišljali. Kako bodo živeli mladi kantorji, pa vaz naj nič ne skrbi. Tudi orgle bodo najbrž boljše pele tem mladim, gibčnim rokam in časa bodo imeli dovolj, da bodo vadili tudi izvincerkveno petje in posvetili skrb mladinskim pevskim zborom. Če so verniki zadovoljni s sedanjimi kantorji, bodo ravnotako ali pa še bolj z mladimi močmi.

Črenšovci. V nedeljo dne 4. novembra je bilo naše Prosветno društvo sestanek, na katerem je predaval o vzgoji mladine g. kaplan Bejek. Sestanek je bil lepo obiskan. Člani se pripravljajo na igro »Zloba in zvestoba«.

Turnišče. G. Ivan Greif, večletni provizor turniške župnije, je imenovan za prošta v Plutju. Veselimo se k imenovanju g. Greifa za prošta in mu iskreno čestitamo. Njegovo šestletno delovanje kot provizor je bilo vsestransko in uspešno. Bil je načelnik hranilnice v Turnišču, dovršil je dograditev enonadstropnega župnišča z vsemi gospodarskimi poslopiji. Na njegovo pobudo se je zgradila železna ograja na betonski podlagi okrog pokopališča. Veliko zaslug si je pridobil tudi s cerkvenim petjem. Sam je zbral dekleta in fante okrog sebe in jih uril v slovenskem petju, včasih pozno v noč. Poleg tega je ustanovil in vodi obširno dekliško in fantovsko Marijino družbo. Vsestransko je bil zelo delaven; za njegovo delo smo mu hvaležni!

Turnišče. V nedeljo dne 4. novembra se je vršila seja v župnišču radi volitve kantorka. Turniška župnija namreč ni imela svojega kantorka že lepo število let. Pristali so na volitev g. Dominko Štefana iz Gomilic. G. Dominko vodi cerkveno petje že nad pol leta. Novemu kantorku čestitamo!

V Mehiki divja najljutejši kulturni boj. Na sliki vidimo, kako razganja policija katoliške demonstrante z bombami za soljenje. Katoliki protestirajo proti novemu brezverskemu šolskemu zakonu.

Koliko so vredna vele-mesta.

Angleški pisatelj L. Forest je zračunal denarno vrednost največjih mest na svetu. Po njegovem mnenju je največ vredno mesto Novijork in sicer 30 milijard dolarjev. Za Novimjorkom pride London, ki ga ceni na 26 milijard, potem Pariz (11 milijard). Že samo Louvre je vreden 300 milijonov dolarjev, luksemburška palača pa 100 milijonov dolarjev, Berlin je vreden 10 milijard dolarjev, Dunaj 6,5 milijarde.

Vrednost človeškega telesa.

1000 kurjih jajc vsebuje približno iste snovi, kakor telo po-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Na skalnatem otočju nad zlato jamo smo bili brez suhega listja, ob konjskem mesu, grižljajih razne druge hrane in le ob skrbno preštetih požirkih kave, čaja in alkoholnih pijač.

Močno deževalo je samo prvi teden, potem pršelo, zopet vlivalo ter mrzel veter je bril. Ko je dosegla enkrat voda pod nami svoj najvišji stalež, je ostalo njeno stanje nespremenjeno kljub pršenju ter nalivom s presledki.

Kako čisto nekaj drugega, da naravnost rajskega je zima severnih krajev v primeri z deževnimi meseci v zlati Braziliji. Bivanje na prostem, na mokrotnem, krog in krog umazana voda, nezadostna hrana, mrzlota in driska skozi mesece, ti le naštetih glodalci človeškega zdravja bi morali uničiti goljate, kaj še le te bolj slabotne ter občutljive člane naše ekspedicije!

Konje in mule smo poklali do zadnjega komada. Saj samo z blatno vodo jih nismo mogli prehraniti. Ljudje so umirali eden za drugim. Trupla od slabosti in vsled raznih bolezni umrlih smo nosili nekaj časa daleč proč od nas in

18 jih prepuščali tamkaj valovom, da so jih nesli bogznaj kam naprej. Pozneje smo jih kotali kar v jezero pod nami in bodo njih okostnjaki zanamcem v strašno svarilo: Zlata jama je tudi jama smrti!

Najboljšemu pisatelju bi bilo nemogoče, da bi v kratkih beležkah in z oslabiljeno roko popisal vse, kar je prestalo šest članov naše številne ekspedicije, ki smo se prebili po nepopisnih mukah, grozotah in boleznih skozi kužno deževno dobo na skalnatih grebenih nad zlato jamo.

Koncem februarja se je stalno razjasnilo nebo. Prikazalo se je pekoče solnce. Poplave so pričele odtekati, vode so padale od dne do dne, stopa je pokazala svoje na debelo oblateno lice. Tudi jezero iz zlate jame je zginilo ter pustilo na dnu mrliča, katere smo mu morali zaupati na višku deževne dobe. Od povsod so se prikazovale roparske ptice, saj so imele dovolj hrane, kakor po vesoljnem potopu. Jate orjaških mrharjev so tudi za te pokrajine dobroti, ker opravljajo številne pogrebe z obiranjem do belih kosti.

Proti sredini marca se je blatna skorja toliko utrdila, da smo se smeli podati na pot, ako nismo hoteli umreti vsled solnca, ko smo komaj in komaj ušli objemu smrti po deževju.

Turnišče. Dne 5. novembra se je vršil pregled banovinskih bikov-originalcev pred centralno gostilno. Komisijo so tvorili gg.: inž. Mikuž, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu; Sasmeč, živinozdravnik v Soboti, in inž. Eisler, srčki kmetijski referent v Soboti. Prignana sta bila dva bika-originalca, ki ju mata v reji g. Raščan Stefan iz Turnišča in g. Bakan Stefan iz Nedežice. Služni pregledi se vršili v Beltincih, v Lakošu, Dolnji Lendavi, Bogojni in v Martjancih.

Turnišče. Dne 7. novembra je umrla pri nas soproga Cipota, po domače Kranjšca. Ta naslov so ji nadeali ljudje, ker je tržila po sejnih drobnarijo. Znana je bila daleč naokrog. Naj v miru počiva!

Radmožanci. V radmožanskem logu, ki ga je pred leti kupila družba »Našička« iz Zagreba, so na dražbi prodajali drevesa za zimo. Kupec je bilo primeroma veliko, zlasti iz Turnišča in okoliških vasi. Cene so bile razmeroma visoke. Prodajalo se je po 10 dreves skupaj. Drevesa so še razmeroma mlada in skoro škoda jih je bilo prodajati za kurjavo. Toda družba »Našička« je bila primorana, ker je pač morala dobiti vire za plačilo delavcev.

Lipa. V torek dne 6. novembra so orožniki aretirali dva tihotapca. Taki slučaji so pri nas pogosti. Tihotapcev ne prestrašijo niti visoke kazni z zaporem in z denarjem. Tihotapijo kar naprej in oblasti ne morejo tihotapstva zatreti. Bil bi že skrajni čas, da se takim rečem naredi konec. Največ je krivo tihotapstva pomankanje denarja.

Beltinci. V ponedeljek dne 5. novembra se je vršil živinski in kramarski sejem. Prignane je bilo veliko goveje živine od vseh strani. To je tudi razumljivo. Zima je pred durmi in ljudje si morajo preskrbeti obleke in obutve. Cene živini je bila zelo nizka in kupecv hore malo. Težki biki so se prodajali po 3.75 Din za kg, krave po 1—2 Din za kg. Ljudje bi pa še za to ceno prodali, da bi bila nizka, ker pač morajo biti obuti in oblečeni, poleg tega pa so prišli davčni čeki in jih ni s čim plačati. Kramarji so tudi imeli svoj slab dan.

Duga vés. Marko Raj, posestnik v Dugoveških goricah, je bil pred tedni napaden z nožem in je dobil smrtonosne rane v bledlajce. Odpeljali so ga v bolnišnico v Čakovec, kjer je

ranam podlegel. Pokojni je slovel že od svoje mladosti kot eden najmočnejših mož v okolici. Njegova moč je bila že legendarna med ljudstvom.

Bogojina. Kakor se sliši, je okrog sto naših posestnikov poslalo pritožbo na sresko načelstvo v Dolnji Lendavi. Predmet pritožbe je: premestitev občinske pisarne.

Bogojina. Zadnje dni meseca oktobra se je vršil tridnevni misijon v naši župniji. Domačemu g. župniku Haukotu so pomagali voditi misijon gg. salezijanci.

Dolnja Lendava. Obrtna šola je začela prejšnji mesec z rednim poukom. Vodi jo g. Pečnik, učitelj na lendavski meščanski šoli.

Sobota. Zemlja okrog pokopališča in ob železniški progi se pacelira v stavbene parcele. Cena orala je od 3000 do 10.000 Din. V tem de-

lu se bo v primernem času dogradilo lahko veliko lepih stavb in je razvoj Sobotne mogoč le v to smer. Zemlja je last g. Hartnerja.

Dolnja Bistrica. V mlino na Muri v Dolnji Bistrici se je mudilo starejša dekle Vinčec Rozalija. Ko je šla po deski iz mlina na obalo, je pogledala, kako regulirajo Muro, stopila je čez brv in že je bila v vodi. Mlinar ji ni mogel pomagati, ker ni imel ladje, droga pa ni dosegla. Mura je ravno sedaj visoka in obleden ni upal iti za njo. Vtopila se je v četrtek in je do danes še niso našli. Domačim ob nenadni izgubi naše iskreno sožalje, pokojni pa naj bo Bog milostljiv sodnik. — V petek smo pokopali na Srednji Bistrici 11letnega učenca Rebrico, ki je umrl v sled griže. Sošolci in učitelstvo se je poslovilo od njega in mu s poznim jesenskim cvetjem zasulo grob. Počivaj v miru!

Težnje našega odra.

Kako težko je delo na naših odrih, publika mnogokrat prav malo zna. Ne zaveda se, koliko skrbi, dela in težav ter prečutih noči igralcev zahteva vsaka prireditev. Kaj rado se ponekod govori o kosmatem dobičku, ki ga vržejo predstave, ponekod celo o mastnih pojedinah igralcev. Da pa temu ni res tako, nam dokazuje dejstvo, da je v zadnjem času število prireditev na podeželskih odrih zelo padlo. Zakaj? Prvič slab obisk, drugič težko obdavljenje vstopnic, tretjič nagromadeni režijski stroški itd. Kdo naj zmaga, kdo naj igra pri takih razmerah? Da se še sploh igra na naših katoliških podeželskih odrih, lahko mirno rečem, je le težnja po igranju, kajti vsak mlad človek se hoče na neki način izživeti, nikdar pa ne hlastanje po dobičku ali po kakšnih materijelnih dobrinah, ko se mnogo-krat zaznamuje gmotna izguba.

Naj vam kot primer predočim neko predstavo nekega katoliškega društva. Igrali so lepo narodno igro »Domen«. V dvorani, kjer je prostora za 200 ljudi, je stalo, odnosno sedelo okrog 45 oseb gledalcev. Bili so sploh mnenja, da se predstava igre pri tako slabem obisku ne bo vršila. A vztrajnost igralcev je pokazala drugače. Odprle so se zavese in igro so podali igralci kljub potrnosti tako, kakor da bi imeli pred sabo tisoč gledalcev, ne pa 45. Vidite, to zmoro le pogumna, vztrajna in delavna mladina. Da se ob tej predstavi igralcem, ki so prečuli več noči, žrtvovali celo delovni čas za učenje in vaje, nekateri celo uro daleč hodili k vajah, posvetili vso svojo skrb za dober potek igre, ni moglo postreči niti s črnim kruhom, je vsakemu jasno. Pa še to smolo so imeli, da je prireditev padla na teden Rdečega križa in se mora od vstopnice še posebej plačati 50 par. Seveda bi imeli pravico, pri vstopnici to zaračunati, a prevzeli so raje še to žrtev na svoje rame. Kje je potem tukaj govoriti o bogatem dohodku naših predstav, o dobro postreženih in plačanih igralcih, ko moramo zaznamovati dvojni deficit?

To je bil samo en primer, kako se go-

Kaj nam je ostalo pri slovesu od smrtne zlate jame po odkritju toliko milijonskih zakladov? Vsak par debelejših zlatih zrn v razcapani obleki, steklenice z načrti, orožje ter nekaj streliva; vse drugo je ostalo na grebenu v svarilo: Čuvaj se zlate kotanje v deževnem času!

Naša ekspedicija je bila pripravljena, dobro opremljena, a mnogo — mnogo premalo previdna pri pogledu na suho zlato. Kaj ti pomaga bleščeči mamon, ko pa ni za pod zob, piti ga ne moreš in tudi za zdravilo ni!

Poslovili smo se od jame okostnjakov s trdnim sklepom: Ne vidiš nas več, četudi bi bila do vrha polna zlata!

Sestorica preostalih je zavila navzdol s hribov proti severu, da pridemo čim prej do človeških naselbin, kjer bi se odpočili ter vsaj nekoliko popravili za končni povrat, če nam je bil usojen. Najbolj pičlo odmerjene prehrane je bilo za par dni, sicer smo pa računali s sigurnostjo na sveže meso kake divjačine.

Po poti, po kateri smo prišli, nikakor nismo smeli nazaj. Predolga bi bila in prehodu skozi mokrotni obsejni pragozd bi ne bili kos brez konj in raznih drugih potovalnih pripomočkov.

Počasi liki pijanci smo jo otepali le vedno proti severu.

Po parmesečnem potopu se je narava naglo opomogla. Sploh je Brazilija pokrajina vseh raznih nemogočnosti po drugod. Naenkrat po deževju opustošena, je ozelenela v par dneh. Sveža trava po stepah je vidno silila kvišku, grmovje je cvetelo, pritlikava drevesa so se kar pripogibala pod bogatim zelenjem. Divjačina se je spustila po ravni, ptice so vabile iz zraka, bolezen se je skrila in zdravje je zasijalo ter se je razcvetelo. Žalibog so ves ta naenkrat nastali raj omadeževali oblaki moskitov in po tleh se je razlezla iz podzemeljskih lukenj in brlogov vsa mogoča strupena in nestrupena golazen. Imeli smo dovolj svežega mesa, hitreje smo hodili in zadeli po karti na reko Peranatinga. Ob tej reki, ob toku navzdol proti severu, kjer dobi ime Rio Tres Barras, pozneje celo Rio Manoel in se steka v enega najmočnejših pritokov veletoka Amazonas, v Rio Tapajos.

Baš kar našeto vodovje drvi kmalu po deževni dobi skozi paradiž rodovitnosti, lepote in bogastva na divjačini ter perjadi. Preko imenovanih rek zamoreš le v čolnu. Gorje ti, če bi se drznil prebresti te le vode na konju ali celo s preplavanjem. Po njih se podi na milijarde ribic piraja. Dosežejo kvečjemu dolžino 30—40 cm. Na vsako živo stvar, ki se pojavi v vodi, se zaženejo v tisočerihi krdelih in jo ogledajo vključ vsemu

vprečno velikega človeka. Kisik in dušik bi zadostovala za balon, ki bi človeka nesel udobno. Ogljika je 10 kg in bi zadostoval v obliki grafitu za 65 svežnjevin svinčnikov. Iz železa, krvnega rdečila, bi napravili sedem srednjevelikih žrebčev, iz fosforja 800 ti-soč glavic za žveplenke ali strupa za 500 ljudi, toliko bi lahko porabili za 60 sveč, kuhinjske soli je v telesu za 20 čajnih žlic, vode pa je za 40 kg. Krv je v našem telesu za 7 odst. skupne teže.

==

Posnemajmo Kitajce!

Kitajska vlada je izdala prav sodoben zakon. Prepovedala je praznovanje rojstnega

di našim odrom na deželi, primer, ki pa v sodobnih razmerah nikakor ni osamljen. Res, da je težko za dinarje, a vendar tako pri kraju s cvenkom naši ljudje še vendar niso, da morajo naši v katoliško moralno stran usmerjeni odri prenehati s svojim delom. Več smisla bi bilo treba v tem pogledu, pa bi že še šlo. So namreč starši, ki dajo svojim otrokom denar za veselice, plesno zabavo in podobno. Ko pa bi mladi na rada šla na predstavo katoliškega odra, pa ni cvenka. Ali se tako podpira prosveta? Naša društva ne iščejo pri svojih prireditvah gmotnega dobička, saj jim je mnogokrat veliko bolj pri srcu moralen uspeh prireditve, nego materijalen. A vendar morajo tudi naša društva imeti nekje za svoje delovanje materijelno podlago. Ta podlaga so svoj čas bile prireditve, ki so bile skoraj edini gmotni vir za eksistenco društva. Zato so naša društva takrat bujno cvetela. Odkod pa naj se danes vzame denar? Predstave s slabim obiskom ne nesejo nič; da pa bi ljudje radevolje kaj v društvene svrhe polagali, o tem še govoriti ni. Posledica: hiranje društev. Enkrat jih je že zadela katastrofa, zdaj se pripravlja druga. In kdo je tega kriv? Precejšnja krivda zadeva naše ljudi!

Sklicujem se pri tem tudi na besede v reviji »Ljudski oder«, ki jih v naslednjem navajam: »Takse na vstopnice so pri nas tako visoke, da ovirajo ljudsko teatersko ustvarjanje. Ali bi ne bilo v interesu ljudske prosvete, da se takse na predstave laičnega teatra znižajo ali celo ukinejo? Dopovedati bi bilo na merodajnih mestih, da pri takih predstavah ne gre le za zabavo, ampak za najpristnejšo ljudsko prosvetno delo. In tako delo bi vendar moralo uživati vsestransko podporo.«

Besede precej resno apelirajo na vse merodajne kroge. Dal Bog, da bi kaj učinkovale! Saj uživajo nekatera kulturna društva pri svojih predstavah lepe ugodnosti, zakaj bi se istih ne dalo uživati tudi katoliškim prosvetnim od-

rom! Vprašajmo se, kdo ima za seboj več tradicije, več zaslug na kulturnem polju, ko naša versko in narodno usmerjena društva! Zakaj se ne da živeti tudi tem? — Zmagoslav.

*

Sv. Lenart v Slov. goricah. Zadujo nedeljo je lenarško prosvetno društvo »Zarja« vprizorilo lepo viteško dramo »Bilštanj in Reberca«. Kljub majhni reklami se je zbralo polno gledalcev. Občudovali smo živahno in naravno prednašanje vlog in lepe viteške kostume. Oboje je vplivalo, da smo imeli vtis, kot da bi pred nami oživila koroška zgodovina. Posebno smo sočustvovali s simpatičnim vitežem Manfredom, ki je postal žrtev zahrbtnega napada roparskega viteza Ivana Reberčana. Kakor je gospod predsednik v uvodu povdarjal, je drama zelo

primerna ravno za sedanji čas, čas polpreteklih žalostnih spominov. Igra nazorno pokaže, kako se roparskim morilec prej ali slej vrača in kako jih Bog kaznuje. Veseli nas, da bo društvo, kakor je gospod predsednik ob zaključku izrazil, dramo ponovilo še naslednjo nedeljo dne 18. novembra. Kdor še igre ni videl, naj ne zamudi ugodne prilike!

St. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 25. novembra v Društvenem domu igro v štirih dejanjih »Vaski lopov«. Ker nam igra nazorno prikazuje življenje na kmetih, naj nikdo ne zamudi priti pogledat. Pred igro nastopi pevski zbor z izbranimi pevskeimi točkami. Vstopnina znaša: sedeži 6 Din, stojišča 4 Din, za deco 2 Din. Ker je čisti dobiček namenjen dozidavi Društvenega doma, upamo, da se boste našemu vabilu v polnem številu odzvali!

Vrhe pri Slovenjgradcu. Tukaj je umrl nagel smrtili kmet Repas Franc. Rajni je bil več let občinski in šolski odbornik, krasila ga je zaslužna svetinja za državne vrline. Bil je blaga, dobra krščanska duša, ki je imel za vsakega dobro besedo, bil je vedno veselega, smehljajočega se obraza. Vse ga je spoštovalo in rado imelo. Njegova hiša je bila vsakemu

odprta, nikdo ni šel iz nje nepostrežen, je bil domačin ali tujec. Tudi lovci ga bomo težko pogrešali, ker smo se tako radi oglašali pri njem. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Bilo je mnogo ljudi, tudi iz drugih župnij. Častno je bil zastopan tudi občinski odbor z g. načelnikom na čelu. Hvala vsem, posebno g. župniku starotrškemu za poslovljni govor ob odprtem grobu. Počivaj v miru! Preostalih naše sožalje! — Smešen dogodek se je zgodil tukaj pri nekem kmetu. Dva postopača sta ukradla gospodinjini čevlje. Ko so domači zaznali za tatvino, je takoj od-

dne vsem tistim, ki niso še dočakali 60. leta. Na Kitajskem je stara navada, da Kitajec praznuje rojstni dan z največjim zapravljanjem. Tudi najubožnejši ljudje se navadno zadolžijo, samo da lahko ta dan prav častno proslavijo. Kitajska vlada je prišla do prepričanja, da se na ta način po nepotrebnem zapravlja denar, ki ga Kitajci v teh hudih časih, ko divjajo meščanske vojne, nujno potrebujejo. V smislu novega zakona smejo družine obhajati samo rojstni dan starega očeta ter stare matere, ko postanejo stara 60 let. — Al ne gre tudi pri nas preveč denarja za podobne proslave?

odporu kar hitro. Še zverinska gospoda teh krajev: jaguar, puma, nadalje jeleni, bivoli itd. ne stopajo v vodo s prvima nogama, pijejo vodo z brega ter v skrbno pazljivih presledkih.

Ob Rio Manoel smo srečali gosta indijanska plemena. Prijateljstva sklepati s temi neznanci ni kazalo. Nismo imeli več seboj daril, s katerimi bi bili navezali z divjaki stike in si naklonili njih dobro voljo ter prijaznost. Ogibali smo se človeških naselbin, saj je bilo povsod dovolj gošče.

Ravno ob Rio Manoel nam je uspelo, da smo se polastili na skrivoma ter na tatinski način dveh čolnov. V vsakem je bilo več prostora nego za tri in oba sta bila po indijanskem načinu izkurjena iz enega orjaškega debla, z zaostrenim kljunom spredaj in s prav pripravnimi vesli. Lik strela smo švignili po toku navzdol in pristali šele ob izlivu reke Rio Manoel v Rio Topajes. Ob izlivu je bilo videti, da bo nas peljala vodna pot skozi pragozd na levo ter desno. Lov na užitno divjačino po pragozdu je skoro izključen, preskrbeti smo se morali z mesom, predno smo se drznili v tajnost bogznaj kako dolge džungle.

Čolna smo skrili, a kljub temu smo pustili v bližini po dva moža straže. Iz bambusovih kol-

cev smo si zgradili kolibo in jo pokrili s širokim palmovim listjem.

Začeli smo s pogonom na tapirje, jelene in bivoie. Puška je pela svojo brezsrčno pesem in vsak dan smo bili zadovoljni s plenom. Jemali smo le najboljše kose, jih razrezali na tanko in na dolgo in jih sušili po indijanskem načinu na solncu. Žalibog nismo imeli soli in baš to pomanjkanje smo v novem rafu občutili najbolj živo. Iz kož smo si zvezali spalne mreže. Kmalu smo bili v koži zavarovani v noči proti kačam.

Pri lovu nas ni motila živa duša. Ostali smo na enem mestu tri tedne, saj se nam ni mudilo nikamor. Opomogli smo si, si okrepili zdravje, nobenega ni več skominalo po suhem zlatu.

Z dovoljno zalogo posušenega mesa smo se upali po Rio Tapajos skozi pragozd, ki sega z malimi presledki do izliva v Amaconas. Vožnja je bila lahka, ker nas je gнал naprej močan tok. Ob obeh bregovih reke gozd z najbolj bujnim in bogatim rastlinstvom, cvetjem, opicami ter papagaji v vrhovih. Nad nami po obojestranski straži gozda omiljeno solnce...

Pozabili smo, da je bila naša šestorica le pičli preostanek obsežne ekspedicije, ki je odkrila zlato jamo, a zapustila strašne sledove smrti, ki je čuvarica zlatih zakladov!

Dolgo — dolgo nas je nosil tok reke, predno

hitel za njima domači sin, korajžni fant Štefan. V bližini Guštanja ju je dohitel, jima čevlje odvzel, za nagrado pa ju s palico naučil sedme božje zapovedi. — Kriza tudi pri nas močno razsaja.

Sv. Martin pod Vurterkom. V soboto dne 3. t. m. se je poslovil od nas tukajšnji upravitelj šole g. Lazar Anton. Polnih devet let nam je vzgajal našo šolsko mladino, za kar se mu zahvaljujemo. Zelimo mu na njegovem novem službenem mestu v Razvanju pri Mariboru mnogo uspeha!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Dne 27. oktobra je zatisnil svoje trudne oči krojač in posestnik Franc Grajfonar iz Žikarc v 63. letu. Bolehal je že več let na želodcu. Delal je pa neprenehoma. Še v soboto dopoldne je obleko prirezal Preložniku, popoldne se obril, popolnoma se preoblekel, češ, da me ni treba drugim preoblačiti, bil spovedan, prejel sv. zakramente, se zahvalil g. župniku za trud, zvečer ob 6. uri pa mirno zaspal v Gospodu. Vsi smo ga radi imeli kot dobrega pevca, ter ga spoštovali, bil je miren in blag mož, skrben oče svojim štirim preskrbljenim otrokom. Naj v miru počiva!

Fram. Na dan Vseh svetnikov je v bolnici v Mariboru umrla 28letna Otilija Jurič iz Gradišča. Le tri leta je živela v srečnem zakonu, pa je vsled hudega prehlajenja dobila vnetje možganske mreže. Prepeljali so jo v bolnico v Maribor, kjer je po porodu umrla in zapustila možu nekaj dni starega zdravega sinčka. — V Lokmercah je umrl dne 8. t. m. 78letni Jožef Samuh nagle smrti. Naj počivata v miru!

Zgornja Sv. Kungota. V nedeljo dne 4. nov., se je poslovil pri dopoldanski službi božji tuk. preskrbni dušni pastir g. Francišek Magdič od svojih faranov. Njegove poslovične očetovske besede so segle župljanom do dna srca in so izvabile premnogim grenke solze iz oči. Popoldne pa so se poslovili farani in zastopniki vseh tuk. katoliških in verskih organizacij, ki jim je bil g. župnik ustanovitelj, v Kat. domu od svojega duhovnega očeta. Pri tej priliki je imel g. šolski upravitelj Albin Sprajc v srce gegajoči poslovični govor. Gospod župnik! Bog Vam plačaj stotero za vso veliko in neumorno skrb za naše duše! Bog Vas ohrani še mnogo let novim župljanom pri Sv. Tomažu, kamor ste odšli!

sme začeli srečavati ob levem in desnem bregu naselbine belokožcev. Pri belem človeku smo si oskrbeli za zlata zrna sol, kruh, kavo, čaj, alkohol in zasilne obleke. Indijanskih čolnov nismo marali zamenjati z barkami in jadrnicami, katerih je polno po reki Tapajos, nekaj sto kilometrov pred njenim izlivom. Belokožec je ob reki izsekal gozd in ga zamenjal s kavinimi plantažami, ki se razprostirajo tamkaj v nedoglednost.

Čolna smo prodali še le v mestu Santorem, kjer smo stopili na parnik. Peljali smo se po veletoku Amaconas, ki je malo morje do pravega morja. Ob morski obali smo počakali na veliko atlantsko potniško ladjo, na kateri smo dokončali naš raziskovalni pohod v domači luki San Pedro koncem septembra 1926. Bili smo z doma skoro eno leto, ki pa je pomenilo za nas pri življenju ostale celo dobo strašnih spominov.

V Los Angeles so nas sprejeli, kakor pač Amerikanci znajo: po božje. Nobeden rimski cesar ni obhajal po cestah večnega Rima tako slavnostnega vhoda, kakor nas šest, ki smo se klatili skoro eno leto po neraziskanih, divjih ter z zlatom posutih divjinah. Vsak nam je hotel stisniti roko, se nas vsaj dotakniti, če smo res ljudje in ne bogovi — odkritelji neizrabljenih zlatih jam.

Ptujska gora. V nedeljo dne 4. novembra je nas obiskal g. Franc Kolenc, škofijski tajnik KA in prišel k nam, da nas vpelje v duh KA. V dveh cerkvenih govorih nam je pokazal vzvišenost dela za Kristusovo kraljestvo. Popoldne pa je v navzočnosti 70 faranov razložil delo KA v župniji in jih navduševal, naj pogumno stopijo na branik z vztrajno požrtvovalnostjo. Kjer vlada evangeliju sovražno mišljenje, pa naj ga prinaša slabo časopisje ali pa ga širi življenje oddaljeno od božjih zapovedi, tja mora stopiti laiški apostol in obrniti mišljenje ljudi nazaj h Kristusu. Izbral se je župnijski odbor KA. Na delo, da se tudi pri nas uresniči prošnja očenaša: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!«

Kamenščak pri Ljutomeru. Komaj še je minulo teden dni, odkar smo položili k večnemu počitku dobrega očeta g. Ivana Rajha, posestnika na Kamenščaku, so nam naši farni zvonovi že v drugič zapeli ter nam naznanili, da se je preselila za njim v večnost njegova žena, blaga gospodinja ter dobra mamica Marija Rajh, rojena Robinščak, posestnica na Kamenščaku. Dosegla je starost 58 let. Bolehala je že dalje časa na srcu, se prehladila in si šla iskat zdravja v bolnico v M. Soboto. A žalibog, zdravila ji niso pomagala, nastopila je kruta smrt. Pogreb se je vršil na praznik Vseh svetnikov ob pol 12. uri iz bolnice na tamošnje pokopališče. Zapušča žalujočega sina Janka. Draga mamica, počivaj mirno v prekmurski zemlji! Na svidenje nad zvezdami!

Verzej. Dne 12. t. m. smo pokopali dobro Kuharjevo mater, kateri vsi mnogo dolgujemo, ker je v svoji globoki veri zelo skrbela za versko življenje v svoji družini in v župniji. Dobri Bog ji bodi obilen plačnik! — V Marjanišču pa so isti dan sprejeli odličnega gosta, vlč. g. A. Koudela, ki je eden vrhovnih predstojnikov salezijanske družbe in obiskuje salezijanske zavode v naši državi. Ostane tukaj več dni.

Makole. Velika bridkost je zadela ravno za Vse svetnike h.šo Mesarič, po domače Lojze-

V 13 in pol dnevih iz Angleške v Avstralijo in nazaj sta preletela Angleža Jones in Woller.

Družbi smo predložili načrte o zlatih najdbah. Škoda in še enkrat škoda, da smo morali pustiti nad vse zanimive filmske posnetke z naših potovanj med skalovjem nad kotanjo zlata in smrti. Odkrili in prinesli jih bodo oni, katere je nakanila družba poslati v aeroplanih, da rešijo še to leto naše milijone vredne filme ter druge zbirke.

Tedne smo počivali med kulturnimi ljudmi. Vsega smo imeli na razpolago, kar bi pozeleli. Po vsestranskem odpočitku smo pričeli s predavanji. Bila so obiskana od blizu ter daleč kakor nobena največja romarska cerkev.

Družba nam je dovolila radevolje počitnice do konca leta.

V mesecih krvavo zasluženega brezdelja sem si izbral v Los Angelesu tovarišico skozi življenje. Ne čudite se, a priznati moram, da sem se jaz posuroveli mož divjin zaljubil do ušes. Lep zaslužek v dolarjih sta mi vrgli obe ekspediciji. Pri pogledu na premoženje sem si mislil: Joža, kaj boš sam v življenju s tolikim denarjem, ki mora imeti tek, ker je bil zaslužen z dnevnim tveganjem življenja. Zaročil sem se, kakor je to v Ameriki navada. Poročiti sem se hotel, si osnovati lastno gnezdo in družino, ki bo lahko mirno uživala sad očetovega trpljenja.

Dalje sledi.

Koliko je zvezd?

Ze 50 let se bavi 18 zvezdarn po vsem velikem svetu s štetjem zvezd. To je kaj težko de'lo, čeprav si ga lajšajo s fotografskimi postopki in so izdali zanj že mnogo milijonov. To delo se bliža s-daj svojemu koncu in zaključek se da že približno povedati. V našem svetovnem sistemu, to je v sistemu Rimske ceste, so našli okroglo 4 in pol milijona velikih solnc. To je pa le mali deleč vseh zvezd v našem svetovju. Manjših niso šteli, računajo pa, da jih je okrog 170 milijard!

Z jezikom

zna igrati na glasovir avstrijski godbenik F. Noste.